

نام درس: فارسی (۲)		باسمه تعالی	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۰۹
نام و نام خانوادگی:		وزارت آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران	ساعت امتحان: ۹ صبح
رشته: علوم انسانی و تجربی		اداره آموزش و پرورش شهرستان قوچان	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
پایه: یازدهم		دبیرستان غیردولتی راهیان نور	دبیر مربوطه: فاطمه قنبری
۳	سوالات		
قلمرو زبانی (۷نمره)			
۱	در هر یک از گروه های اسمی زیر، هسته و وابسته های آن را مشخص کنید. الف) همین نام ب) اسمای صدگانه اش	۰.۵	
۲	بن ماضی و بن مضارع «رستن» را بنویسید.	۰.۵	
۳	با توجه به رابطه معنایی «تضمن»، جاهای خالی را پر کنید. الف) دریا و ب) فصل و	۰.۵	
۴	نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. الف) طبیعت، زیبا است. ب) طبیعت، زیبا آفریده شده است	۱	
۵	معادل معنایی واژه های مشخص شده را بنویسید الف) به دیدن تو چنان خیره ام که نشناسم تفاوت است اگر راه و چاه را حتی ب) تو شاهی و گراژدها پیکری نباید زدن داستان، آوری پ) ارباب حاجتیم و زبان سوال نیست در حضرت کریم، تمنا چه حاجت است؟	۰.۷۵	
۶	در بیت زیر، گروه های اسمی و هسته هر یک را مشخص کنید. «چنان دید بر روی دشمن ز خشم که شد ساخته کارش از زهر چشم»	۰.۷۵	
۷	هر یک از واژه های زیر، مشمول کدام وضعیت های چهارگانه معنایی شده است؟ الف) پذیرش: ب) سوغار: پ) رکاب: ت) شوخ:	۲	
۸	بیت زیر چند جمله دارد؟ مشخص کنید. «گاه سفر آمد برادر، ره دراز است پروا مکن، بشتاب، همت چاره ساز است»	۰.۵	
۹	در بیت زیر، نقش «-م» را بررسی کنید. «دریاب که مبتلای عشقم آزاد کن از بلای عشقم»	۰.۵	
قلمرو ادبی (۵نمره)			
۱۰	در عبارت زیر واژه های مشخص شده در کدام مفاهیم استعاری به کار رفته اند؟ «گریه کنی اگر / که آفتاب را ندیده ای / ستاره ها را هم / نم بینی.»	۱	
۱۱	مفهوم کنایه های زیر را بنویسید. الف) افسار گسیخته بودن:	۱	

۱	تشبیهات را در بیت های زیر بیابید و در هر مورد، «مشبّه» و «مشبّه به» را مشخص کنید. الف) درفشان لاله در وی، چون چراغی و لیک از دود او بر جانش داغی ب) شقایق بر یکی پای ایستاده چو بر شاخ زمرد، جام باده	۱۲
۱	هر یک از واژه های مشخص شده، مجاز از چیست؟ الف) چو کاوه برون شد ز درگاه شاه بر او انجمن گشت بازارگاه ب) از آن چرم، کاهنگران پشت پای بیوشند هنگام زخمِ درای	۱۳
۱	آرایه متناقض نما را در دو سروده «قیصر امین پور» بیابید. الف) کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی ب) بارها از تو گفته ام از تو بارها از تو، بارها با تو ای حقیقی ترین مجاز، ای عشق! ای همه استعاره ها با تو	۱۴
قلمرو فکری (۸نمره)		
۱	با توجه به جمله زیر، به پرسش ها پاسخ دهید: «این مرد بزرگ و دبیر کافی، به نشاط، قلم در نهاد.» الف) مقصود از «این مرد» چه کسی است؟ ب) «دبیر کافی» به چه معناست؟	۱۵
۰،۲۵	شاعر در بیت زیر، قصد بیان چه نکته ای را دارد؟ «در آن تاریک شب می گشت پنهان فروغ خرگه خوارزمشاهی»	۱۶
۰،۷۵	در عبارت های زیر، مقصود از قسمت های مشخص شده چیست؟ الف) شما در این آینه، نقش های بو قلمون بینید. ب) هر لحظه، از خزاین غیب، گوهری، در نهاد او تعبیه می کردند. پ) از حکمت ربوبیت به سرّ ملایکه فرو می گفت.	۱۷
۱	در عبارت زیر، مقصود نویسنده از قسمت های مشخص شده چیست؟ «مردمی که به خانه های تاریک و بی دریجه عادت کرده اند، از پنجره های باز و نورگیر گریزان هستند.»	۱۸
۱	بیت زیر بیانگر چه دیدگاهی است؟ «کدام دانه فرو رفت در زمین که نرست؟ چرا به دانه انسانیت این گمان باشد؟»	۱۹
۱	معنی و مفهوم جمله های زیر را بنویسید. الف) سراچه ذهنم آماس می کرد. ب) از فرط هیجان لگه می دویدم.	۲۰
۱	مقصود از مصراع «پا در رکاب راهوار خویش دارند» چیست؟	۲۱
	مارانی را که بر دوش ضحاک رویدند، مظهر چه خصلت هایی می توان دانست؟	۲۲
	«زاغ» و «مطوّقه» در داستان «کبوتر طوق دار» نماد چه شخصیت هایی در جامعه هستند؟	۲۳

تمت به ناز طیبیان نیازمند مباد

پاسخنامه	
قلمرو زبانی	
۱	الف) وابسته پیشین (صفت اشاره) + هسته (موصوف) ب) هسته (موصوف) + وابسته پسین (صفت بیانی) + مضاف الیه (ش)
۲	بن ماضی : رست بن مضارع : ره
۳	الف) دریا و عمان / دریا و ماهی ب) فصل و کتاب / فصل و سال / فصل و زمستان
۴	الف) مسند ب) قید
۵	الف) مات و مبهوت ب) یا پ) پیشگاه
۶	روی دشمن : روی (هسته) / کارش : کار (هسته) / زهر چشم : زهر (هسته)
۷	الف) بدون تغییر ، با همان معنای قدیم به حیاتش ادامه میدهد. ب) محذوف و متروک پ) گسترش معنایی (قدیم : رکاب اسب / جدید : ابزاری در دوچرخه) ت) تحول معنایی (قدیم : چرک و آلودگی / جدید : شوخ و شاداب)
۸	۶ جمله / گاه سفر آمد ، برادر ، ره دراز است ، پروا مکن ، بشتاب ، همت چاره ساز است.
۹	مصرع اول : هستم (شناسه فعل) مصرع دوم : مرا (مفعول)
قلمرو ادبی	
۱۰	آفتاب : استعاره از آرزوهای بزرگ انسان / ستاره : استعاره از آرزوهای کوچک انسان
۱۱	الف) بی تربیت ، بی نظم و لا ابالی ب) خجالت کشیدن ، خیط شدن
۱۲	الف) لاله : مشبه چراغ : مشبه به دود : مشبه داغ : مشبه به ب) حالت قرارگیری شقایق بر ساقه سبزش : مشبه / حالت قرارگیری جام شراب روی پایه زمردینش : مشبه به
۱۳	الف) مجاز از اهل بازار ، مردم بازار ب) مجاز از پیش بند چرمین آهنگران
۱۴	الف) آرامشی است طوفانی ب) ای حقیقی ترین مجاز
قلمرو فکری	
۱۵	الف) بونصر مشکان ب) نویسنده کار بلد و ماهر
۱۶	نابودی و پایان کار حکومت خوارزمشاهیان
۱۷	الف) وجود انسان ب) عشق و محبت پ) باطن درون
۱۸	جهل و عقب ماندگی / پیشرفت و تمدن
۱۹	معاد ، انسان نیز مانند دانه دوباره رشد و بیدار خواهد شد (اشاره به قیامت ، جهان آخرت)
۲۰	الف) خانه کوچک ذهنم ورم می کرد (اطلاعات و معلوماتم بیشتر می شد) ب) از شدت هیجان و شوق یورتمه میدویدم.
۲۱	آماده حرکت و هجوم هستند.
۲۲	مظهر اهریمن ، تجسمی از خوی های شیطانی و منش خبیث ضحاک.
۲۳	زاغ : شخصیت جست و جوگر و به دنبال کسب تجربه // مطوقه : شخصیت مسئولیت پذیر ، ایثارگر و رهبر ، علاقمند به دوستی

